PJAN PASTORALI 2009-2011
Linji Ġenerali

Daħla

Dawn huma l-linji ġenerali proposti għall-Pjan Pastorali tal-Knisja f'Malta għat-tliet snin li ġejjin.

Hawnhekk wieħed isib:

- L-ispjega tat-tema li għażel Mons. Arċisqof
- Il-viżjoni u l-missjoni tal-Knisja f'Malta
- Il-proġett prinċipali tal-Pjan: il-Viżta Pastorali ta' Mons. Arċisqof
- Impenji li qed jittieħdu

Il-ħsieb hu li waqt l-Assemblea Djoċesana 2008, ikun hemm l-opportunita' għal kummenti u proposti fuq dawn il-linji ġenerali.

Din is-sena, għall-Assemblea Djoċesana, qed issir enfasi partikulari fuq il-viżjoni li trid tmexxi lill-Knisja f'Malta, fil-kuntest tar-realta' preżenti tas-soċjeta' Maltija u ta' dak li lejh mexjin. Il-ħsieb hu li d-diskussjoni tkun l-aktar fuq din il-viżjoni u fuq il-missjoni li toħroġ minn din il-viżjoni,

Fuq il-bażi ta' dawn il-linji ġenerali, jinħadmu f'aktar dettall il-proġetti tal-Pjan Pastorali ta' l-Arċidjoċesi bil-kontribut ta' diversi oqsma tal-Knisja f'Malta.

15 ta' Settembru 2008

Faċċata: Pittura (2008) ta' John Martin Borg
– 'U meta nintrefa' 'l fuq mill-art, jien niġbed il-bnedmin kollha lejja.' (Ġw 12,32).

Pjan Pastorali 2009-2011

It-tema

Il-viżjoni u l-missjoni:

Knisja li tinbena f'komunita' ta' dixxipli ta' Ġesu' Kristu

Knisja li tirċievi u twassal il-Kelma

Knisja li tiċċelebra l-għaqda ma' Alla u ma' xulxin

Knisja li taqdi u taħdem għall-ġustizzja

Knisja favur iż-żwieġ u l-familja

Knisja b'post speċjali għall-adolexxenti u ż-żgħażagħ

Il-proġett prinċipali: il-Viżta Pastorali fil-parroċċi

Impenji li qed jittieħdu

It-Tema

"U META NINTREFA' 'L FUQ MILL-ART,
JIEN NIĠBED IL-BNEDMIN KOLLHA LEJJA." (Ġw 12,32).

Dan il-Pjan Pastorali huwa frott ta' ħidma tas-Segreterija Pastorali ta' l-Arċidjoċesi, u jinkludi konsultazzjoni vasta f'diversi organi tal-Knisja. Din il-konsultazzjoni kienet tinkludi suġġeriment ta' silta li tispjega l-għan ta' dan il-Pjan Pastorali. Meta dawn is-siltiet ingħataw lili biex nagħżel waħda minnhom, jew xi oħra li ma kenitx imniżżla, mal-ewwel għażilt din is-silta: **"U meta nintrefa' 'l fuq mill-art, jiena niġbed il-bnedmin kollha lejja." (Ġw 12,32)**. San Ġwann jispjega dan il-kliem: "Hu qal dan biex jurihom b'liema mewt kien sejjer imut:" (v.33)

Meta qal dan il-kliem, ma kienx qiegħed jitkellem biss fuq il-vjolenza jew il-kruha tat-tbatija tiegħu, iżda dak li kien hemm moħbi wara dan id-dramm uman. Meta Ġesù ntrefa' 'l fuq, huwa wera l-imħabba ta' Alla l-Imbierek li dehret fit-tbatijiet u l-mewt tiegħu għall-imħabba tagħna. Dak il-ħin, kien hemm għallinqas tnejn li fehmu: wieħed kien dak li aħna nafuh bħala l-ħalliel it-tajjeb, li kien imsallab ma' Ġesù, li nduna li Ġesù msallab kien it-triq għall-Ġenna (ara Lq 23,39ss); l-ieħor kien iċ-ċenturjun li stqarr li fl-imsallab ra "tassew Bin Alla" (Mt 27,54)

Mill-bidu ħassejt li għalina llum dan il-kliem għandu jkunu personalizzat u ssir dikjarazzjoni mill-Knisja f'Malta, u ta' kull membru tagħha: **"U meta nintrefgħu 'l fuq mill-art, aħna niġbdu il-bnedmin kollha lejna."**

Din trid tkun il-Pjan li jwassal għal xhieda ikbar min-naħa tal-Knisja u tagħna lkoll. Irridu nintrefgħu 'l fuq mill-art biex niġbdu lil bnedmin oħra lejna biex inressquhom lejn Ġesù. Il-Knisja f'Malta żviluppat f'dawn l-aħħar sekli, f'kuntest ta' kultura li hija aċċettat, u li ħafna drabi 'għammdet' bil-fidi tagħha. Iżda xi drabi anki din il-kultura li nibtet fil-Knisja nbidlet f'valur fiha nfisha, li mhux dejjem twassal biex il-ħajja tal-membri tal-Knisja tkun tidher biżżejjed biex tiġbed il-bnedmin lejna u lejn Ġesù.

L-isfidi tagħna huma li nintrefgħu 'l fuq mill-kultura globali prevalenti llum hekk li nidhru li mhux qed inservu din il-kultura, iżda lil Ġesù f'din il-kultura: L-għażliet tagħna fid-dawl tal-valuri tal-Vanġelu jridu jtaffu l-effetti tal-materjaliżmu, tar-relativiżmu u l-konsumiżmu. Hija sfida wkoll tagħna li nintrefgħu 'l fuq mill-kultura li nibtet fil-Knisja li kienet tant ta' valur fi żminijiet oħra, ma' kultura ġdida kristjana li hija tant neċessarja llum: l-għażla personali fil-familja, fil-post fejn ngħixu u naħdmu, li twassal għal komunjoni fil-Komunita' Nisranija, iktar milli nserrħu rasna biss għaliex inħossuna komdi fl-aspett reliġjuż tal-kultura nisranija tagħna.

Ġesù, qabel ma qal dan il-kliem li għażilna bħala l-ħsieb tal-Pjan Pastorali, wriena t-triq kif nintrefgħu mill-art biex niġbdu lill-bnedmin lejna : "jekk (il-ħabba tal-qamħ) tmut, tagħmel ħafna frott" (V.24); "Min jaqdi lili, il-Missier jagħtih ġieħ." (v.26)

+ Pawl Cremona OP

Il-Knisja f'Malta trid tkompli mixja fuq il-viżjoni li toħroġ mis-Sinodu Djoċesan u li twieġeb għar-realta' li qed tgħix bħalissa.

Għalhekk, matul 2009-2011, se taħdem biex tkun dejjem aktar:

- **Knisja li tinbena f'komunita' ta' dixxipli ta' Ġesu' Kristu**
- **Knisja li tirċievi u twassal il-Kelma**
- **Knisja li tiċċelebra l-għaqda ma' Alla u ma' xulxin**
- **Knisja li taqdi u taħdem għall-ġustizzja**
- **Knisja favur iż-żwieġ u l-familja**
- **Knisja b'post speċjali għall-adolexxenti u ż-żgħażagħ**

Din il-viżjoni se tmexxi lill-Knisja f'Malta fid-diversi oqsma ta' ħidma tagħha, u b'mod partikulari fil-proġett prinċipali tal-Pjan Pastorali 2009-2011: il-Viżta Pastorali tal-Arċisqof, li s-Sinodu Djoċesan ħeġġeġ li ssir fl-Arċidjoċesi (ara *Viżjoni ta' Knisja komunjoni,* 52).

Knisja li tinbena f'komunita' ta' dixxipli ta' Ġesu' Kristu

Viżjoni

Il-Knisja f'Malta trid tkun Knisja ta' dixxipli ta' Ġesu' Kristu, li jimxu warajh, li jsibu fih it-triq, il-verita' u l-ħajja, u li jħalluh isawwarhom fi strumenti ta' komunjoni.

Is-Sinodu Djoċesan, fid-dokument *Viżjoni ta' Knisja komunjoni,* f'nru 33, jitkellem fuq id-dixxipulat.

> Għax il-Knisja f'Malta tixtieq tkun aktar kristoċentrika, aħna, il-membri tagħha, irridu nifhmu aktar x'jiġifieri nkunu dixxipli ta' Kristu, u nfittxu li nkunu hekk tabilħaqq. Kristu huwa l-Imgħallem waħdieni tagħna, dak li għandu l-kliem tal-ħajja ta' dejjem (ara Ġw 6,68). Aħna nixtiequ nimitaw lil Marija, Omm Ġesu', li għexet b'mod perfett id-dixxipulat.

F'nru 21, fuq is-sehem tad-dixxipli għall-bini tal-komunita':

> L-ispiritwalita' tal-komunjoni f'ġemgħa ta' aħwa u dixxipli ta' Kristu sseħħ daqskemm kull membru tal-Knisja (ministru ordnat jew lajk) jagħti s-sehem proprju u importanti tiegħu fi ħdan il-komunita' ekkleżjali. Il-membri kollha tal-Knisja għandhom jiskopru dejjem aktar il-vokazzjoni tagħhom, jiġifieri x'inhi l-identita' u r-rwol tagħhom fil-Knisja

F'nru 38, fuq id-djalogu u l-ħidma flimkien bħala dixxipli ta' Ġesu' Kristu:

> Knisja li trid tkun dejjem aktar melħ, dawl u ħmira, tħoss il-ħtieġa li sseddaq id-djalogu, qabel kollox bejn l-istess membri tal-Knisja-komunita'. Dan ifisser li nisimgħu lil xulxin u nagħtu widen lil xulxin. Għandna ħafna riżorsi umani, imma li f'diversi każi huma sparpaljati. Aktar minn ħafna jaħdmu flimkien insibu diversi li jibnu l-"knejjes" tagħhom. Mhux dejjem ħdimna flimkien bħal aħwa u dixxipli ta' Ġesu'. Mhux dejjem għaqqadna l-forzi u mhux dejjem qdejna lil xulxin. Irridu ngħidu li aħna Knisja li hija għanja b'qawsalla ta' għaqdiet, movimenti u gruppi, imma li sfortunatament mhux dejjem jaħdmu id f'id u b'għan wieħed.

It-triq futura

Matul 2009-2011, il-Knisja f'Malta se taħdem:

- biex is-saċerdoti djoċesani, il-membri tal-kongregazzjonijiet ta' ħajja konsagrata u l-lajċi jkunu tassew dixxipli ta' Ġesu' Kristu, u jħaddnu l-istil ta' ħajja tiegħu;
- biex dan id-dixxipulat iwassal għall-bini ta' komunita' fejn jisseddaq id-djalogu u l-ħidma flimkien bejn l-aħwa.
- biex dan jagħti xhieda lis-soċjeta' tas-sbuħija tal-ħajja ta' aħwa u dixxipli ta' Ġesu' Kristu.

Knisja li tirċievi u twassal il-Kelma ta' Alla

Viżjoni

Il-Knisja f'Malta trid tkun Knisja dejjem miftuħa għall-Kelma ta' Alla, biex tilqagħha bil-qalb, tgħinha tagħmel l-għażliet neċessarji llum, u twassalha b'fedelta' u b'impenn lill-bniedem ta' llum. Is-Sena Pawlina – li tiċċelebra lil Pawlu li laqa' l-Kelma u wassalha b'enerġija u b'entużjażmu – għandha tkun ta' spinta għal din il-ħidma.

Is-Sinodu Djoċesan, fid-dokument *Viżjoni ta' Knisja komunjoni***,** nru 33, fuq il-ħtieġa li l-Knisja tisma' b'attenzjoni l-Kelma ta' Alla.

> Għax nixtiequ nkunu dejjem aktar dixxipli skond il-qalb tal-Mulej, kollna mxennqin għalih, irridu nisimgħu b'attenzjoni akbar il-Kelma ta' Alla. Din il-Kelma, kemm-il darba nilqgħuha bis-sinċerita' kollha, tibdilna mill-qiegħ, iddawwal il-passi tagħna, u, permezz tad-dixxerniment, tgħinna nagħmlu dawk l-għażliet li jrid il-Mulej fil-ħajja tagħna…

Id-dokument *Xandir tal-Kelma,* nru 8-9, fuq kif l-insara jxandru l-Kelma fis-soċjeta':

> Il-Knisja, bħala għaqda ta' dawk li jemmnu, għandha d-dmir li xxandar l-Aħbar it-Tajba ta' Kristu: li Alla hekk ħabb il-bniedem li bagħat lil Ibnu fid-dinja. Ix-xandir tal-Kelma għandu l-għan li jwassal lill-individwi u lis-soċjeta' biex jaċċettaw lil Kristu f'ħajjithom u jħallu l-Evanġelju jagħġnilhom ħajjithom. L-insara f'Malta jkomplu l-ħidma tax-xandir tal-Kelma kull meta, bil-ħidma siekta tagħhom, jagħmlu dmirhom fis-soċjeta' b'impenn u tama f'ġejjieni aħjar minn dak ta' llum…Il-Knisja f'Malta għandha dmir li twassal ix-xandir tal-Kelma b'mod li jdawwal l-għajxien mhux biss ta' l-insara iżda wkoll tal-ħajja ċivili f'Malta. Dan trid tagħmlu b'kuraġġ, b'umilta' u bi spirtu profetiku.

U d-dokument *Lajċi Nsara*, nru 46, jgħid:

> Biex il-lajċi jaslu jinkarnaw il-Kelma ta' Alla fis-soċjeta' ta' llum, iridu t-taħriġ u formazzjoni xierqa; fl-evanġelizzazzjoni ġdida mhux biżżejjed tkun taf il-messaġġ imma trid tkun taf ukoll id-dinja li fiha ser twasslu.

It-triq futura

Matul 2009-2011, il-Knisja f'Malta se taħdem:

- biex l-insara jkunu widnejhom u qalbhom miftuħa għall-Kelma ta' Alla, bħala dik li tagħti d-dawl lil ħajjithom;
- biex jieħdu bis-serjeta' l-formazzjoni għall-ħajja magħġuna mal-Kelma ta' Alla u li tgħinhom jimmaturaw fil-ħajja nisranija;
- biex il-Knisja, fl-impenn tagħha ta' evanġelizzazzjoni, tagħraf twassal il-Kelma f'lingwaġġ li jinftiehem mill-bniedem tal-lum u li jgħinu fit-tfittxija għal sens fil-ħajja.

Knisja li tiċċelebra l-għaqda ma' Alla u ma' xulxin

Viżjoni

Il-Knisja f'Malta trid tkun Knisja li tiċċelebra b'mod ħaj l-għaqda ma' Alla u ma' xulxin. Il-liturġija trid tiġġedded kontinwament biex tibqa' tkun esperjenza ta' din l-għaqda.

Mid-dokument *Liturġija u Sagramenti*, 7 fuq id-djalogu ma' Alla:

> Iċ-ċelebrazzjoni sagramentali hi laqgħa ta' wlied Alla ma' Missierhom, fi Kristu u l-Ispirtu s-Santu. Din il-laqgħa ssir qisha djalogu permezz ta' għemil u ta' kliem. L-Ispirtu s-Santu ma jagħtiniex biss li nifhmu l-Kelma ta' Alla u t-talb tal-Knisja biex iqajjem fina l-fidi; permezz tas-sagramenti jagħmel ukoll li jseħħu "l-għeġubijiet" ta' Alla mħabbrin mill-Kelma u talb.

Mid-dokument *Liturġija u Sagramenti*, 32, fuq il-valur taċ-ċelebrazzjoni tal-Ewkaristija:

> L-Ewkaristija hi l-qalba u l-qofol tal-ħajja tal-Knisja għax fiha Kristu jsieħeb il-Knisja u l-membri kollha tiegħu fis-sagrifiċċju ta' tifħir u ta' radd il-ħajr li offra darba għal dejjem fuq is-salib lil Missieru. Il-quddiesa hi għalhekk it-tifkira tal-Għid tal-Mulej, jiġifieri tal-ħajja bil-mewt u bil-qawmien ta' Kristu. Waqt il-quddiesa dan il-misteru jiġġedded taħt sinjali sagramentali. B'dan is-sagrifiċċju Kristu jxerred kotra ta' grazzji fuq il-Knisja.

Mid-dokument *Djakonija u Ġustizzja* 38, fuq l-għajxien tal-Ewkaristija fil-ħajja ta' kuljum:

> Irridu nkunu Knisja li tgħin lill-membri tagħha jagħrfu 'l Kristu kemm fil-qsim tal-ħobż kif ukoll f'dawk li ma għandhomx ħobż. L-Ewkaristija, ir-Rikonċiljazzjoni, il-Griżma ta' l-Isqof u s-sagramenti l-oħrajn għandhom dimensjoni ta' servizz u ġustizzja li jridu jidhru fil-mod kif niċċelebraw, nippridkaw u nitolbu... Liturġija li ma twasslilniex stedina ċara għas-servizz, għall-ġustizzja u fuq kollox għall-imħabba lejn xulxin tkun ritwal vojt estern, imbiegħed mill-Evanġelju.

It-triq futura

Matul 2009-2011, il-Knisja f'Malta se taħdem:

- biex il-liturġija tkun dejjem aktar esperjenza ħajja ta' għaqda ma' Alla u ma' xulxin;
- biex iċ-ċelebrazzjoni tal-Ewkaristija tkun tassew iċ-ċentru tal-ħajja ta' l-insara Maltin;
- biex iċ-ċelebrazzjonijiet liturġiċi jkunu minnhom infushom esperjenza ta' enerġija biex l-insara jgħixu l-fidi fil-ħajja ta' kuljum.

Knisja li taqdi u taħdem għall-ġustizzja

Viżjoni

Il-Knisja f'Malta trid tkun Knisja li taqdi, fuq l-eżempju ta' Ġesu' Kristu u bl-istess stil u spirtu tiegħu. Dan il-qadi b'imħabba trid issieħbu wkoll mal-kontribut għal soċjeta' aktar ġusta.

Is-Sinodu Djoċesan, fid-dokument *Djakonija u Ġustizzja*, nru 1, dwar il-qadi:

> Mistoqsi liema huwa l-akbar kmandament tal-Liġi, Ġesu' wieġeb ċar u tond li l-akbar kmandament huwa li tħobb lil Alla fuq kollox u lil għajrek bħalek innifsek. "Dawn il-kmandamenti huma l-qofol tal-Liġi kollha u tal-Profeti", għax "m'hemmx kmandament ieħor akbar minn dawn" (Mt 22,36-40; Mk 12,31). Gesu' jurina li l-imħabba tagħna għandha tasal għand dawk li huma fil-bżonn ta' l-għajnuna, huma min huma (ara Lq 10,29-37), ukoll dawk li m'humiex ta' ġewwa, anzi saħansitra għandha tasal sa l-għedewwa tagħna u dawk li jagħmlulna l-ħsara (ara Mt 5,43-48). Huwa fuq il-kwalita' ta' l-imħabba tagħna għal dawk li huma fil-bżonn li huwa se jiġġudikana waqt li qalilna li lilu nsibuh u naqduh "fl-iżgħar wieħed minn dawn ħuti" (Mt 25,31-46).

F'nru 7, dwar ir-rabta flimkien tal-karita' u l-ħidma għall-ġustizzja:

> Kemm il-karita' kif ukoll il-ġustizzja jfissru s-sejħa tagħna biex ngħixu l-Evanġelju ta' l-imħabba u r-rikonċiljazzjoni. Dawn iż-żewġ virtujiet jikkumplementaw lil xulxin, għalkemm m'humiex l-istess la fl-għanijiet u lanqas fil-metodu. L-imħabba hi l-aqwa kmandament soċjali. Tirrispetta lill-oħrajn u d-drittijiet tagħhom. Titlob li ssir ġustizzja li bl-imħabba biss ikollna l-ħila nħaddnuha. Li nagħtu karita' huwa essenzjali, imma mhux biżżejjed: irridu ninżlu aktar fil-fond. Irridu nsaqsu aktar mistoqsijiet. Dan hu x-xogħol tal-ġustizzja.

U d-dokument *Kultura-Soċjeta'-Knisja*, nru 83, jitkellem fuq il-ħtieġa ta'

> … qalb li taf tħoss kif jaf iħoss il-Mulej, qalb li toqmos quddiem it-tbatija u l-inġustizzja, qalb tal-laħam li tħabbat f'sintonija mal-qlub tal-bnedmin fis-soċjeta' li trid tevanġelizza, qalb li twassal ferħ u tama.

It-triq futura

Matul 2009-2011, il-Knisja f'Malta se taħdem:

- biex tkompli taqdi b'imħabba kbira lil dawk kollha li għaddejjin minn tbatija, u tkun għalihom mezz ta' fejqan u solidarjeta';
- biex l-insara jagħrfu jfittxu u jgħinu lil dawk kollha li qed ibatu fis-skiet u bla appoġġ ta' ħadd;
- biex l-insara jaraw il-ħidma għal soċjeta' aktar ġusta – bħall-impenn favur id-drittijiet tal-bniedem, l-inklużivita', il-ħarsien tal-ambjent, u kontra r-razziżmu – bħala parti integrali mill-għajxien ta' dak li jemmnu.

Knisja favur iż-żwieġ u l-familja

Viżjoni

Il-Knisja f'Malta trid tkun Knisja li taħdem b'impenn għat-tisħiħ taż-żwieġ u tal-familja. F'dan, il-Knisja trid tagħti kontribut validu lis-soċjeta' Maltija, biex l-għażliet li jsiru jkunu tassew għall-ġid komuni. Il-Knisja trid tkompli wkoll tgħin lil min għaddej mit-tbatija fi ħdan il-familja.

Is-Sinodu Djoċesan, fid-dokument *Żwieġ u Familja*, 7, dwar iż-żwieġ li jirrifletti l-ħajja ta' Alla:

> Meta koppja miżżewġa tistqarr li hija maħluqa xbieha ta' Alla, it-tnejn ikunu qed jgħidu li huma msejħin biex iħobbu kif iħobb Alla, f'għaqda ta' persuni li tagħti l-ħajja. U dan jagħmluh speċifikament bħala raġel u mara. Ir-raġel hu dispost li jkun għotja għal martu u l-mara, li tirċievi din l-għotja tar-raġel, issir għotja hi wkoll lilu.

U f'nru 10, dwar il-familji li jkunu evanġelizzaturi:

> Il-familja li toħroġ miż-żwieġ nisrani ssir ġebla soda għall-bini, il-ħajja u l-ħidma tal-Knisja. Il-familja nisranija hija msejħa biex ma tingħalaqx fiha nfisha: għandha l-missjoni li tkun mhux biss oġġett imma ssir hi stess suġġett ta' evanġelizzazzjoni,..

Fid-dokument tas-Sinodu Djoċesan *Kultura-Soċjeta'-Knisja*, nru 79, dwar is-sehem tal-Knisja fid-dibattitu fil-pajjiż:

> Il-Knisja għandha tkompli tagħti s-sehem tagħha b'mod ħaj fid-dibattitu dwar iż-żwieġ u l-familja f'pajjiżna biex twassal il-proposta tagħha li bla dubju għad għandha anke kontenut kulturali fuq diversi livelli u aspetti tal-ħajja tas-soċjeta' fosthom:
>
> - l-edukazzjoni għal paternita' u maternita' responsabbli;
> - l-isfida li l-kultura ta' llum tpoġġi quddiem is-sesswalita' umana;
> - politika li tiffavorixxi l-familja u l-istabilita' tagħha.

It-triq futura

Matul 2009-2011, il-Knisja f'Malta se taħdem:

- biex tagħti kull għajnuna lill-miżżewġin ħalli jgħixu b'impenn il-vokazzjoni tagħhom, u tissaħħaħ il-ħajja tal-familja;
- biex tieqaf ma' dawk li huma vittmi ta' tbatija fil-ħajja taż-żwieġ u tal-familja;
- biex il-familji stess iwasslu bis-sħiħ il-valuri li jibnu ż-żwieġ u l-familja fis-soċjeta' Maltija llum.

Knisja b’post speċjali għall-adolexxenti u għaż-żgħażagħ

Viżjoni

Il-Knisja f’Malta trid tkun Knisja fejn l-adolexxenti u ż-żgħażagħ iħossuhom f’darhom u fejn huma stess iħossu l-ħtieġa li jwasslu lill-oħrajn lejn Ġesu’ Kristu.

Id-dokument tas-Sinodu Djoċesan *Adolexxenti u Żgħażagħ*, f’nru 10, dwar il-mixja taż-żgħażagħ:

Il-Knisja trid timxi maż-żgħażagħ f’dan il-vjaġġ tal-fidi tagħhom. Ġesu` jħeġġiġna nimxu fuq l-eżempju tiegħu, nersqu lejn kull żagħżugħ jew żagħżugħa u nakkumpanjawhom tul il-vjaġġ tagħhom. Il-Knisja trid timxi l-istess triq fi spirtu ta’ smigħ, djalogu u qsim ta’ qtigħ il-qalb u ta’ tama. Fil-preżent jidher li, ħafna drabi, la l-messaġġ u lanqas ix-xhieda tagħna m’huma qed jaslu. Il-kultura ta’ llum tifred il-ħajja tal-fidi mill-ħajja ta’ kuljum. In-nisrani ma jemminx li s-sagru u l-profan huma mifruda iżda jagħraf li huma integrati fl-istess realta`. Għalhekk il-Knisja għandha l-isfida li tneħħi din d-dikotomija u turi kif il-ħajja ta’ kuljum issib il-qofol tagħha fil-ħajja tal-fidi. Dan hu l-messaġġ li jrid jasal liż-żgħażagħ: li kull attivita` f’ħajjithom twassal għall-qdusija jekk tkun immexxija mill-imħabba vera li għallimna Ġesu`.

Nru 13, dwar żgħażagħ li jkunu huma stess evanġelizzaturi:

Il-pastorali ma tkunx sħiħa jekk ma twassalx liż-żgħażagħ biex ikunu mhux biss dixxipli iżda evanġelizzaturi fil-ħajja ta’ kuljum. L-għajxien u parteċipazzjoni fil-ħajja sħiħa jridu jwasslu biex iż-żgħażagħ li jemmnu jkunu l-melħ u dawl (ara Mt 5,13-14) kull fejn ikunu. Għaldaqstant, il-Knisja trid tagħraf li *ż-żgħażagħ* m'humiex biss proġett futur imma wkoll membri responsabbli, sħaħ u preżenti tagħha u tas-soċjeta' u li huma jistgħu, u ħafna drabi, fil-fatt, jagħtu kontribut siewi. Għaldaqstant huma riżors importanti u għalhekk hu essenzjali li:

(i) tagħraf u tagħtihom il-possibbilta` reali li jużaw id-doni u l-kreattivita` tagħhom;
(ii) tagħtihom rwoli sinifikanti ta' tmexxija u ta' ħidma. Għal dan il-għan il-Knisja trid tagħtihom is-setgħa (*empowerment*) bit-tagħrif u ħiliet meħtiega biex ikunu jistgħu jipparteċipaw b'mod sħiħ;
(iii) tinkuraġġihom jagħtu l-kontribut tagħhom.

It-triq futura

Matul 2009-2011, il-Knisja f’Malta se taħdem:

- biex l-adolexxenti u ż-żgħażagħ ikunu protagonisti fil-Knisja u fis-soċjeta’;
- biex aktar żgħażagħ iffurmati jidħlu għal impenn ta’ evanġelizzazzjoni fost sħabhom;
- biex is-soċjeta’ Maltija tagħmel għażliet favur l-adolexxenti u ż-żgħażagħ u tħarishom minn dak kollu li jisfruttahom.

Il-proġett prinċipali tal-Pjan: Il-Viżta Pastorali tal-Arċisqof fil-parroċċi

Il-proġett ewlieni tal-Knisja f'Malta

L-ewwel Viżta Pastorali ta' l-Arċisqof Pawl Cremona OP hi l-proġett ewlieni tal-Pjan Pastorali tal-Knisja f'Malta għas-snin 2009-2011.

L-Arċisqof jagħti bidu għall-Viżta Pastorali fit-8 ta' Jannar 2009 b'konċelebrazzjoni mal-kappillani kollha ta' Malta fil-Kattidral ta' l-Imdina. Għal din il-quddiesa, jieħdu sehem rappreżentanti mill-kunsilli pastorali tal-parroċċi kollha ta' Malta.

X'inhi l-Viżta Pastorali

Fil-Viżta Pastorali, l-Arċisqof, fuq l-eżempju ta' Ġesu' Kristu, ir-ragħaj it-tajjeb, iżur mill-qrib ir-realtajiet ta' l-Arċidjoċesi. Hu sinjal tal-preżenza tal-Mulej li jżur il-poplu tiegħu.

Il-Knisja trid li l-Arċisqof, bħala parti mill-ministeru tiegħu, jagħmel Viżta Pastorali ta' l-Arċidjoċesi kollha.

Fejn issir il-Viżta Pastorali

Il-Viżta Pastorali ta' l-Arċisqof issir f'kull realta' ekkleżjali: parroċċi, djar tar-reliġjużi, skejjel tal-Knisja, għaqdiet u movimenti.

Matul it-tliet snin tal-Pjan, l-Arċisqof se jagħmel il-Viżta Pastorali lill-parroċċi, jiġifieri 70 waħda li għandna fl-Arċidjoċesi ta' Malta.

L-iskopijiet tal-Viżta Pastorali fil-parroċċi

Hemm żewġ skopijiet. L-ewwel skop hu li l-Arċisqof
- ikun preżenti qalb l-operaturi pastorali u l-poplu tal-parroċċa
- jismagħhom
- isaħħaħhom fil-fidi
- jagħtihom inkoraġġiment u enerġija ġdida.

It-tieni skop hu li ssir
- evalwazzjoni tal-ħidma pastorali tal-parroċċa
- u ħarsa 'l quddiem lejn il-futur tal-parroċċa
- biex tissaħħaħ ħidma pastorali integrata fid-dawl tas-Sinodu Djoċesan.

Il-forma tal-Viżta Pastorali

Il-Viżta Pastorali se ssir fil-parroċċi skond l-unitajiet pastorali – jiġifieri l-Arċisqof, kemm hu possibbli, iżur il-parroċċi ta' l-unita' pastorali waħda wara l-oħra biex hekk ikun żar il-parroċċi kollha ta' unita' pastorali waħda f'perjodu partikulari.

Għall-ewwel sena, jiġifieri 2009, intgħażlu l-parroċċi ta' sitt unitajiet pastorali – kull unita' ġejja minn wieħed mis-sitt distretti. B'hekk, fl-istess sena, l-Arċisqof se jkun dar bejn wieħed u ieħor terz tal-parroċċi minn kull naħa ta' l-Arċidjoċesi ta' Malta. Se jerġa' jsir hekk fis-snin 2010 u 2011.

L-Arċisqof se jqatta' numru ta' ġranet f'kull parroċċa. Dawn ivarjaw skond id-daqs tal-parroċċa.

Il-ftuħ u l-għeluq tal-Viżta Pastorali fil-parroċċa

L-Arċisqof se jiftaħ kull Viżta f'parroċċa b'quddiesa għal kulħadd li ssir is-Sibt filgħaxija jew il-Ħadd, u jagħlaqha b'Assemblea li fiha jieħdu sehem il-membri tal-għaqdiet u l-movimenti u l-operaturi pastorali fil-parroċċa u lit kun miftuħa għal kulħadd.

Il-programm ta' l-Arċisqof fil-parroċċa

Waqt kull Viżta Pastorali, l-Arċisqof ikollu laqgħat ta' animazzjoni u ta' kuntatt. Fil-laqgħat ta' animazzjoni, li jkunu ma' l-operaturi pastorali, ser ikun diskuss x'qed isir fil-parroċċa, u x'jista' jsir aħjar u aktar. Fil-laqgħat ta' kuntatt, li jkunu ma' persuni ta' diversi kategoriji residenti fil-lokal, id-diskors ser ikun dwar l-andament tal-parroċċa, jiġifieri anke n-nies li jixtiequ jkellmuh, ser isirilhom appuntament u jkunu jistgħu jesprimu l-opinjoni u s-suġġerimenti tagħhom direttament lill-Arċisqof, imma dejjem fuq il-parroċċa.

Laqgħat ta' animazzjoni u kuntatt tal-Arċisqof fil-parroċċa

Minbarra l-quddiesa tal-ftuħ u l-Assemblea tal-għeluq tal-Viżta Pastorali, l-Arċisqof ikollu dawn il-laqgħat.

- Laqgħat ta' Animazzjoni:
    - ikollu laqgħa mas-saċerdoti u r-reliġużi residenti fil-parroċċa;
    - jiltaqa' mal-Kunsill Pastorali Parrokkjali, Kummissjoni Implimentazzjoni Sinodu, Kunsill Ekonomiku Parrokkjali;
    - jiltaqa' mal-membri tal-kummissjonijiet li jaħdmu fl-oqsma tal-katekeżi, liturġija, djakonija, familja u żgħażagħ.

⇨

- Laqgħat ta' Kuntatt:
  jiltaqa' mat-tfal f'ċentru kateketiku fil-parroċċa;
  iżur l-iskola primarja fil-parroċċa;
  iżur numru ta' morda fil-parroċċa;
  ikollu laqgħa ma' soċjetajiet ċivili tal-parroċċa miġbura flimkien;
  ikollu ħin biex jisma' lil min ikun jixtieq ikellmu.

L-evalwazzjoni tal-ħidma pastorali tal-parroċċa

Issir billi numru ta' delegati ta' l-Arċisqof, qabel il-Viżta Pastorali, se jagħmlu kuntatt ma' min hu responsabbli ta' l-operat pastorali fid-diversi oqsma u magħhom jaraw x'inhi s-sitwazzjoni reali tal-parroċċa. Imbagħad jagħmlu rapport ta' dan, b'dak li hu pożittiv, bid-diffikultajiet u bi proposti fid-dawl tas-Sinodu Djoċesan, u jippreżentawh f'rapport wieħed lill-Arċisqof qabel ma jżur il-parroċċa.

Matul il-Viżta Pastorali, se jkunu trattati b'mod speċjali dawn is-sitt oqsma, li huma wkoll l-oqsma ta' attenzjoni tal-Pjan Pastorali:

- il-bini tal-komunita'
- Il-katekeżi
- il-liturġija
- id-djakonija
- iż-żwieġ u l-familja
- l-adolexxenti u ż-żgħażagħ

Barra minn dawn, ikun trattat ukoll l-aspett amministrattiv tal-parroċċa.

Wara l-ħidma tad-delegati, u wara ż-żjara ta' l-Arċisqof fil-parroċċa, ikun hemm *follow-up* fid-dawl ta' dak li joħroġ mill-Viżta nnifisha, u jingħataw indikazzjonijiet partikulari biex titjieb il-ħidma pastorali fil-parroċċa.

Wara li jitlestew il-parroċċi kollha ta' l-unita' pastorali, se jiġi studjat x'jista' jsir flimkien u bil-għajnuna ta' xulxin fl-unita' pastorali.

Tħejjija spiritwali għall-Viżta Pastorali

Se jkun hemm ukoll ġranet ta' tħejjija spiritwali fil-parroċċa, li fihom ġew mistiedna b'mod speċjali biex jagħtu s-sehem tagħhom membri tal-komunitajiet reliġjużi u membri tal-għaqdiet u l-movimenti ekkleżjali. Meta joqrob iż-żmien tal-Viżta, ikun hemm laqgħat partikulari ta' tħejjija lill-operaturi pastorali tal-parroċċa.

Il-frott tal-Viżta Pastorali fil-parroċċi

Il-Viżta Pastorali għandha tgħin biex il-parroċċi jagħrfu aktar is-sejħa tagħhom fi żminijietna u jkunu dejjem aktar komunitajiet ta' evanġelizzazzjoni fis-soċjeta' Maltija llum.

Impenji li qed jittieħdu

Fid-dawl tas-Sinodu Djoċesan u tal-viżjoni tal-Pjan Pastorali 2009-2011, se jittieħdu dawn l-impenji għat-tliet snin li ġejjin:

Il-parroċċi

Kull parroċċa qed taħdem pjan parokkjali għat-tliet snin li ġejjin, bl-istess viżjoni u direzzjoni tal-Pjan Pastorali ta' l-Arċidjoċesi.

Kull parroċċa qed timpenja ruħha wkoll għat-tħejjija u t-twettiq tal-Viżta Pastorali tal-Arċisqof, li għandha tkun esperjenza ta' tiġdid fil-ħajja pastorali tal-parroċċa, speċjalment fis-sitt oqsma identifikati.

Il-kongregazzjonijiet ta' ħajja konsagrata

Kull kongregazzjoni ta' ħajja konsagrata se taħdem biex id-dokument dwar il-ħajja konsagrata, li għandu jkun lest fl-2009, ikun ta' ispirazzjoni kontinwa għall-ħidma tagħhom.

Sa tmiem Settembru 2008, jintgħażlu tliet oqsma ta' prijorita' li fuqhom jaħdmu b'mod speċjali l-kongregazzjonijiet ta' ħajja konsagrata matul 2009-2011.

L-iskejjel tal-Knisja

Matul 2009-2011, l-iskejjel tal-Knisja se jagħtu prijorita' lil tliet oqsma partikulari:

- l-*ethos* tal-iskola Kattolika;
- *Pastoral team* fl-iskola;
- *Media education*.

L-għaqdiet u l-movimenti tal-Knisja

Matul 2009-2011, l-għaqdiet u l-movimenti tal-Knisja se jagħtu prijorita' lil dawn it-tliet oqsma:

- ħidma koordinata bejn l-għaqdiet fil-qasam edukattiv;
- preparazzjoni għall-Viżta Pastorali;
- ħidma li twassal għall-aġġornament u t-tiġdid tal-Forum tal-għaqdiet u l-movimenti.